

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДАГЫ ДИН ТУТУУ ЭРКИДИГИ ЖӨНҮНДӨ МАСЕЛЕ БОЮНЧА 2014-ЖЫЛ ҮЧҮН ЭЛ АРАЛЫК ОТЧЕТ

Кыскача баяндама

Конституция абийир жана дин тутуу эркиндигин кепилдейт; анткен менен саясат жана айрым мыйзамдар ушул күнгө чейин диний ишмердүүлүккө ар кандай чектөөлөрдү коюп келишет. Өкмөт диний уюмдар менен миссионерлерди каттоо үчүн олуттуу чектөөлөрдү коюу ишин улантууда, буга өкмөт коопсуздукка коркунуч келтирип жатат деп эсептеген Ахмадий мусулман коомун, Саентология чиркөөсүн жана айрым топтор менен жеке адамдарды мисал катары келтирсе болот. Укук коргоочулар менен адвокаттар тыюу салынган диний адабияттарды колдонгон мусулмандарды камакка алуунун саны кескин көбөйүп бараткандыгын белгилеп жатышат. Сентябрь айында сот Дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзамдын айрым бөлүмдөрүнүн, тактап айтканда, курамында 200дөн аз адам болгон уюмдарды каттоо боюнча укуктарды чектеген түзөтүүлөрдү караган бөлүмдөрүнүн конституцияга шайкеш келбей тургандыгы жөнүндө чечим кабыл алган.

Диний азчылыктардын өкүлдөрү, анын ичинде Жахабанын күбөлөрү (Свидетели Иеговы) жана мусулмандардын чакан топтору адвокаттар менен укук коргоочуларга полиция тарабынан, ошондой эле өздөрү иштеген жерлерде аларга карата ырайымсыз мамиле жасалып, басмырлоо болгон учурлар туурасында айтып беришкен.

АКШ Элчиси жана АКШ Элчилигинин кызматкерлери бир нече жолу Өкмөткө кайрылып, дин тутуу эркиндигинин сакталышын камсыздоого чакырышкан. Бийлик тарабынан дин тутуу эркиндиги чектелүүгө дуушар болгон учурларда Элчиликтин өкүлдөрү мамлекеттик бийлик органдарына кайрылып, мындай иш-аракеттердин себептерин так түшүндүрүп берүүсүн өтүнүшкөн. Мамлекеттик бийлик органдарынын иш-аракеттерине карата соттук териштирүүлөр жүргүзүлсө, Элчиликтин өкүлдөрү соттук угууларга барып катышып, териштирүүлөрдүн жүрүшүнө көз салышкан.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Элчилик диний лидерлер менен жарандык коомго дин тутуу эркиндиги жаатындагы программаларды ишке ашырууга колдоо көрсөтүп, алар менен дин тутуу эркиндигине байланышкан маселелерди талкуулоо максатында такай жолугушууларды өткөрүп турду.

I бөлүм. Диний демография

АКШ Өкмөтүнүн маалыматына караганда, калктын жалпы саны 5,6 миллион адамды түзөт (2014-жылдын июль айына карата маалымат). Калктын болжол менен 75 пайызы - мусулмандар, алардын басымдуу бөлүгү – сунниттер. 20 пайызы орус православиясын тутунушат жана 5 пайызы ар кандай башка диний топтордун мүчөлөрү болуп саналышат, анын ичинде - баптисттер, лютерандар, пятидесятниктер, пресвитериандар, харизматтар, жетинчи күндүн адвентисттери, Жахабанын күбөлөрү, рим католиктери, иудейлер, буддисттер жана бахаилер бар. Болжол менен 11 000дей адам протестант христиандар болуп саналат.

Ислам шаар жана айыл жергесиндеги калк тутунган негизги дин болуп саналат. Орус православияси дининдегилер жана башка мусулман топторундагылар, негизинен, ири шаарларда жашашат. Этностук кыргыздар менен өзбектердин басымдуу бөлүгү мусулман динин карманышат, ал эми этностук орустар орус православиясин же протестанттардын конфессияларынын бирин тутунушат.

II бөлүм. Мамлекет тарабынан дин тутуу эркиндигине сый мамиле жасалышынын абалы

Ченемдик-укуктук база

Конституция абийир жана дин тутуу эркиндигин, ошондой эле каалагандай динди карманууга же эч кандай динди тутпоого болгон укукту жана өзүнүн диний же башка ынанымдарын билдирүүдөн баш тартууга болгон укукту кепилдейт.

Конституция боюнча, дин мамлекеттен ажыратылган. Ал диний негизде саясий партияларды түзүүгө жана диний уюмдардын саясий максаттарды көздөгөн ишмердүүлүктү жүргүзүүсүнө тыюу салат. Конституциянын талаптарына

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Ылайык, эч кандай дин мамлекеттик же милдеттүү катары бекитилбеши керек.

Дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзамда бардык диндер жана диний топтор үчүн бирдей укуктар бекитилген.

Анткен менен, ал балдарды диний уюмдарга тартууга, ошондой эле “бир конфессиянын өкүлдөрүн башка динге өткөрүүгө көшөрүп аракет кылууга багытталган иш-аракеттерге (прозелитизм)” жана “мыйзамсыз болгон бардык миссионердик ишмердүүлүккө” тыюу салат.

Дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзам ошондой эле бардык диний уюмдар, анын ичинде, диний мектептер да Дин иштери боюнча мамлекеттик комиссиясында (ДИМК) каттоого алынышын талап кылат. ДИМК абийир эркиндигин коргоп, дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзамдын сакталышына көзөмөл жүргүзүүнү камсыздоо менен диний сабырдуулукту / толеранттуулукту колдоого алуу үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат. ДИМК белгилүү бир диний топту эгерде ал топ жүргүзмөкчү болгон ишмердүүлүк өз мүнөздөмөсү боюнча диний иштерге ылайык эмес деп аныктаса, аны каттоого алуудан баш тартууга же каттоону кийинки мөөнөткө жылдырууга укугу бар.

Каттоого алынбаган диний топтор имарат-жайларды ижарага алууга жана диний ишмердүүлүк жүргүзүүгө укугу жок, анткен менен алардын көпчүлүгү диний ишмердүүлүгүн мамлекеттин кийлигишүүсү жок эле жүргүзүп келе жатышат.

Катталууну каалаган уюмдар эсепке алынган каттоосу жөнүндө арызын, диний уюмдун уставын, уюштуруу чогулушунун протоколун жана диний уюмду түзүүгө демилгечи болгон адамдардын тизмесин ДИМКтин кароосуна бериши керек. ДИМКтин диний уюмдун ишмердүүлүгү мыйзам талаптарына шайкеш келбеген же болбосо мамлекеттин улуттук коопсуздугуна, социалдык туруктуулукка, этностор аралык же конфессиялар ортосундагы мамилелерге, коомдук тартипке, ден-соолукка жана адеп-ахлакка коркунуч туудурган учурларда, мыйзамга ылайык, ал диний уюмду каттоодон баш тартууга ыйгарым укуктары бар. ДИМК каттоодон баш тарткан уюм эсепке алынуу каттоосунан өтүү үчүн кайрадан кайрылууга же сотко апелляциялык арыз берүүгө укуктуу. ДИМКтен каттоодон өтүү процесси абдан оор жана кыйын, ал бир айдан бир нече жылга чейин созулушу мүмкүн. Диний уюмдун ар бир конгрегациясы өз алдынча каттоого алынууга тийиш.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

ДИМКтен уруксат алынгандан кийин диний уюм Юстиция министрлигинде катталуу процессин аягына чыгарат. Бул жерде катталуу менен уюм юридикалык жак катары макамга ээ болот да, мүлккө ээ болууга, банк эсебин ачууга жана башка каалагандай келишимдик ишмердүүлүктү жүргүзүүгө мүмкүнчүлүк алат. Эгерде диний уюм коммерциялык ишмердүүлүк менен алектенем десе, ал салык төлөөгө милдеттүү болуп саналат. Адатта диний уюмдар салыктарды төлөөдөн бошотулат.

Мыйзамга ылайык, миссионердик ишмердүүлүк каттоого алынган диний уюмдардын өкүлдөрү болгон айрым адамдар тарабынан жүргүзүлсө болот. Чет элдик миссионердин каттоосу ДИМК тарабынан бекемделээри менен миссионер виза алуу үчүн тышкы иштер министрлигине кайрылышы керек. Виза бир жылдык мөөнөткө берилет жана миссионер өлкөдө кийинки үч жыл ичинде ишмердүүлүгүн жүргүзө алат. Бардык чет элдик диний ишмерлер, анын ичинде миссионерлер да, өз ишмердүүлүгүн ушул чектөөлөрдүн алкагында гана жүргүзүп, жылына каттоодон өтүп турууга тийиш.

Мыйзамга ылайык, ДИМКтин диний уюмдардын ишмердүүлүгүнө тыюу салуу үчүн ыйгарым укуктары бар, анткен менен ДИМК бул мүмкүнчүлүктү ушул уюмга анын ишмердүүлүгү мыйзамсыз экендиги туурасында жазуу жүзүндө кабарлап, ошондой эле анын суроо-талабы боюнча сот уюмга тыюу салуу жөнүндө чечим кабыл алгандан кийин гана колдоно алат. Мамлекеттик бийлик органдары он беш “диний багыттагы” уюмдун ишмердүүлүгүнө тыюу салышкан, анын ичинде Аль-Каида, Талибан, Чыгыш Түркстандын ислам кыймылы, Күрдстандын Элдик конгресси, Чыгыш Түркстандын боштондук уюму, Хизб-ут-Тахрир-аль-Ислами, Ислам жихадынын биримдиги, Түркстандын ислам партиясы, Биримдик чиркөөсү (Мун Сан Мен), Ат-Такфир Валь-Хиджра, Жайшуль Махди, Жунд-аль-Халифат, Ансаруллох, Акромия жана Саентология чиркөөсү бар.

Мыйзамга ылайык, диний уюмдарга “социалдык, расалык, улуттук же диний ажырымды козутууга багытталган ишмердүүлүк менен алектенүүгө” тыюу салынган. Бул мыйзам мамлекет экстремисттик деп аныктаган уюмдарга карата көп колдонулат.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Мыйзам диний уюмдардын диний адабиятты бекитилген жол-жоболорго ылайык басып чыгарууга, сактоого, алып чыгууга, алып кирүүгө жана жайылтууга болгон укугун камсыздаганы менен, бардык диний адабият менен материалдар мамлекеттик “эксперттердин” күчү менен дин таануучулук экспертизадан милдеттүү түрдө өткөрүлүшү керек. Мындай эксперттерди ишке алуунун же алардын ишин баалоонун атайын жол-жоболору деле жок, адатта алар же ДИМКтин кызматкерлери, же агенттик жалдаган диний ишмерлер болушат.

Мыйзам диний адабият менен материалдарды коомдук жайларда, батирлерди, балдар мекемелерин, мектептерди жана жогорку окуу жайларын кыдырып жайылтууга тыюу салат.

Ошондой эле мыйзамда диний же башка ынанымдарынан улам аскердик кызмат өтөөдөн баш тартып, альтернативалык аскердик кызмат өтөөнү каалагандар үчүн Коргоо министрлигинин (КМ) атайын эсебине акчалай каражаттарды төлөп туруунун жол-жобосу каралган. Мөөнөттүү аскердик кызмат өтөөдөн баш тарткан учурда төлөнө турган акчалай каражаттын өлчөмү 25 000 сомду (\$426) түзөт жана / же коомдук иштерди аткарса да болот.

Дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзам мамлекеттик мектептерге диний багыттагы курстарды уюштурууга уруксат берет, аларда диндердин тарыхы жана түрлөрү туурасында маселелер талкууланат, бирок, кайсы бир диндин артыкчылыгын баса көрсөтүүгө, же ага багыттама берүүгө, же колдоого алууга жол берилбейт. Ноябрь айында Президент менен Улуттук коргоо кеңеши *Диний чөйрөдөгү мамлекеттик саясаттын концепциясын* колдонууга киргизишти, анын бир бөлүгүндө Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан мектептерде дин жана дүйнөлүк диндердин тарыхы сабактарын окутуунун расмий усулдугу иштелип чыгуусу каралган.

Мамлекеттик практикалар

Мамлекет диний уюмдар менен дин ишмерлеринин мамлекеттик бийлик институттарынын ишмердүүлүгүнө кийлигишүүсүнө тыюу салды. Укук коргоо органдары менен коопсуздук кызматтарынын кызматкерлери диний экстремизимге тиешеси болушу мүмкүн болгон окуяларды иликтөө

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

процессинде дин тутуу эркиндигине болгон чектөөлөр тутумун жигердүү колдонуп келишет. Ошондой эле өкмөт менен мамлекет да диний уюмдарды каттоого карата талаптардын кыйшаюусуз так сакталышын камсыздайт. Мамлекет айрым уюмдарды, анын ичинде мүчөлөрүн “ваххабисттер” деп атап коюшкан саясий жактан жигердүү мусулман уюмдарын “экстремисттик иш-аракеттерге” барган уюмдар катары эсептейт.

Октябрь айында Ош шаарынын соту Жахабанын күбөлөрү коомдоштугунун мүчөлөрү болгон Оксана Корякина менен анын энеси Надежда Сергиенкону актап чыкты. Алар үч улгайган аялдын топтогон акчасын алдамчылык жолу менен алып алган деген айып менен кармалып, 2013-жылдын апрель айынан бери үй камагында болушкан. Өз чечиминде сот прокурор Жахабанын күбөлөрү коомдоштугун “секта” деп мыйзамсыз атагандыгын белгилеген. Ноябрь айында прокурор биринчи инстанциядагы соттун чечимине апелляциялык арыз берген. Бул аялдарга прокурордун аталган апелляциясы боюнча 2015-жылдын январь айына белгиленген угуулар өткөрүлгөнгө чейин Ош шаарынан башка жакка чыгып кетүүгө тыюу салынган.

30-апрелде ДИМК Саентология чиркөөсүнүн ишмердүүлүгүнө тыюу салынгандыгын жарыялаган, анткени, анын өкүлдөрү диний материалдарды уруксат берилбеген жактарда таратып жүрүшкөн. 14-мартта Бишкек шаарынын Биринчи Май райондук сотунун чечими менен “Акромия” диний кыймылы экстремисттик деп табылгандыгына байланыштуу анын ишмердүүлүгүнө тыюу салынган.

4-сентябрда Конституциялык палата Дин тутуу эркиндиги жөнүндө мыйзамдын диний уюмдар каттоого алынышы үчүн алардын мүчөлөрүнүн саны 200 адамдан кем эмес болушу керек деген талап камтылган бөлүгүн Конституцияга ылайык келбейт деген чечим кабыл алган. Бул чечимге чейин бийлик органдары Ош, Нарын, Жалал-Абад жана Батен шаарларындагы Жахаба күбөлөрүнүн коомдоштуктарын каттоого алуудан такай баш тартып келишкен. Муну алар жергиликтүү шаардык кеңештер уюштуруучулардын тизмесин макулдашуудан баш тартып жатышкандыктан улам деп түшүндүрүшкөн. Диний уюмдун сандык курамы 200дөн кем болбошу керек деген талап да ДИМК тарабынан пайдаланылып келген.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Бардыгы болуп 2 575 диний уюмдар жана окуу мекемелер расмий каттоодон өткөн. Борбордук Азиядагы бейөкмөт уюму (БӨУ) болгон “Ачык пикир” Фондунун жана Freedom House / “Эркиндик үйүнүн” маалыматтарына ылайык, ДИМК көп учурларда диний уюмдарга аларды каттоодон же кайра каттоодон баш тартуунун себептери туурасында маалымат берүүдөн баш тартып келишкен.

Өлкөдөгү Орус православиелик чиркөөсүнүн башчысы – епископ Феодосий биринчи жарым жылдык ичинде ДИМК тарабынан кайра-кайра эле көп сандаган текшерүүлөр жүргүзүлө бергенден улам июль айында Бишкек шаарынан чыгып кеткен. Чындыгында болсо, ДИМК ал документтерди өз убагына тапшырган эмес деген себеп менен анын Кыргызстанда болуу мөөнөтүн узартуудан баш тартып койгон. Феодосийдин ордуна башка чиркөө башчысы келгенден кийин бул маселе боюнча эч кандай көйгөй жаралган эмес.

10-июлда Жогорку сот 2013-жылдын январь айындагы Ахмадия мусулман коомдоштугун диний уюм катары каттоого алуудан баш тартуу жөнүндөгү чечимди канааттандырды. Ал эми Ахмадияны каттабай коюшкандан кийин бул коомдоштуктун мүчөлөрү чогулууга, сыйынууга жана башка диний жөрөлгөлөрүн жасоого мыйзамдуу укуктарынан ажырап калышкан.

“Ачык коом” Фонду айрым бир диний уюмдар бийлик органдары азыркы колдонуудагы мыйзамдардагы айырмачылыктарды ушул уюмдарды каттоодон баш тартууга негиз катары пайдаланып, алардын кайрадан каттоодон өтүшүн талап кылыша тургандыгын, ал эми кайра катталуу процесси өтө узак убакытка созула тургандыгын айтып, даттанышкандыгын белгилейт. Мунун натыйжасында айрым уюмдар кайра каттоодон өтүүдөн баш тарткан учурлар бар.

Укук коргоо органдары Бишкек шаарында экстремисттик диний уюмдардын мүчөлөрү катары 302 адамды аныкташкан, анын ичинде: 144 адам Хизбут-Тахрирдин жана 158 адам Салафинин мүчөлөрү болуп саналат. Тартип коргоо органдары экстремисттик деп табылган уюмдардын 145 мүчөсүн камакка алып, экстремисттер жасаган деп аныкталган 181 кылмыш ишин иликтешкен.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Иликтөөлөрдүн 48 пайызы өлкөнүн түштүгүндө болгон. 12 пайызы Бишкек шаарында өткөрүлгөн.

Өкмөт мамлекеттин коопсуздугуна коркунуч туудурушу мүмкүн деп эсептеген мусулман уюмдарынын ишмердүүлүгүн чектөөнү улантууда. Мисалы, ал тыюу салынган Хизбут-Тахрир уюмун экстремисттик уюм катары кабылдайт, анткен менен бул уюмдун философиясы зомбулук көрсөтпөөгө чакырат, ал эми уюмдун мүчөлөрү эч кандай зомбулук иш-аракеттерин жасашкан эмес. Хизбут-Тахрирге мүчө болуу, ошондой эле ушул уюмдун атынан жасалган иш-аракеттер же каалагандай ишмердүүлүк мыйзамсыз деп эсептелинетал эми мамлекеттик бийлик органдары ушул тыюу салууну ишке ашыруу үчүн өз ыйгарым укуктарын кеңири колдонушууда. Ички иштер министрлигинин (ИИМ) маалыматына караганда, Хизбут-Тахрирдин өлкөдө 3 000 мүчөсү жана 20 000 тарапташтары бар. Укук коргоочулар менен адвокаттар белгилешкендей, ушул жылдын биринчи жарымында Хизбут-Тахрирдин шектүү делген мүчөлөрүн камакка алуу жана иликтөө иштерин жүргүзүүнүн саны кескин көбөйгөн. ИИМ кабарлагандай, Хизбут-Тахрирдин мүчөлөрүн камакка алуунун саны 2012-жылдагы көрсөткүчкө салыштырмалуу 20 пайызга көбөйгөн, ал учурда бийлик органдары аталган уюмдун 1 822 мүчөсүн камакка алып, 40 мүчөсүн айыптап, ишин сотко жөнөтүп, 23 мүчөсүн ар кандай мөөнөткө абакка кескен. Аталган уюм өлкөнүн түштүгүндө өтө жигердүү иш-аракеттерди жүргүзүп келет, Хизбут-Тахрирдин мүчөлөрүн камакка алуунун 70 пайызы ушул чөлкөмдө жүргүзүлгөн. Бийлик органдары ошондой эле аталган уюмдун Талас жана Чүй облустарындагы ишмердүүлүгүнө да көзөмөл жүргүзүп турушкан.

Хизбут-Тахрирдин иштери боюнча адвокаттар Улуттук коопсуздук мамлекеттик кызматынын өкүлдөрү колдорунда ордери жок болсо деле “ордерибиз бар” деп үйлөргө кирип, Хизбут-Тахрирди пропагандылаган материалдарды, баракчаларды таап чыгып же атайылап өздөрү “таштап коюшуп”, шектүү делгендерди камакка алышкан фактыларга көңүл буруунун зарылдыгын айтышат. Укук коргоо органдары тарабынан бардыгы болуп электрондук сактагычтардагы 719 материал, 1 202 экземпляр «экстремисттик» адабият жана 2 000ден ашуун маалыматтык баракчалары тартып алынган.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

Өкмөт диний жана башка ынанымдарынан улам аскердик кызмат өтөөдөн, ошондой эле Коргоо министрлигинин атайын эсебине акча каражатын которуудан баш тарткан бир нече адамды кылмыш жоопкерчилигине тарткан; анткен менен Жахаба күбөлөрү коомдоштугунун 12 мүчөсү 2013-жылдын ноябрь айында Жогорку сот тарабынан акталып чыгып, ал чечимге ылайык, аларга жарандык ишмердүүлүктүн негизинде альтернативалык аскердик кызмат өтөөгө уруксат берилген. Ушул эле чечимге ылайык, милдеттүү түрдө аскерий кызмат өтөөгө байланышкан жана Жахаба күбөлөрү коомдоштугунун мүчөлөрүнө карата козголгон кылмыш иштери токтотулмакчы.

Февраль айында Президент Атамбаевдин төрагалыгы алдында КР Коргоо кеңешинин отуруму болуп, ага жаңыдан уюшулган Мусулмандар кеңешинин өкүлдөрү, ДИМК, Улуттук коопсуздук мамлекеттик кызматы, Президент менен Парламенттин Аппараты катышты жана анын жүрүшүндө мамлекет менен диний уюмдардын/ коомдоштуктардын өз ара алакасына тийиштүү маселелер талкууланды. Кеңешмеден кийин Президент диний эксперттердин идеяларын ишке ашыруу жолдорун аныктоо максатында жумушчу топту түзүү жөнүндө Жарлыкка кол койду.

III бөлүм. Коом тарабынан дин тутуу эркиндигине сый-урмат менен мамиле кылуунун абалы

“Муфтият” деп аталган Кыргыз Республикасынын Мусулмандардын диний башкармалыгы өлкөдөгү эн жогорку ислам башкармалыгы болуп саналат жана бардык Ислам уюмдары, анын ичинде медреселер менен институттар, мечиттер үчүн жоопкерчиликтүү болуп эсептелинет. Конституциянын жоболоруна ылайык, муфтият көз карандысыз орган болуп эсептелинет, бирок, практикада өкмөт башкармалыкка таасир эте алат, анын ичинде муфтийди тандоо процессине да таасирин тийгизе алат.

Муфтияттын филиалы болуп саналган Ислам Университети бардык ислам мектептеринин, анын ичинде медреселердин ишмердүүлүгүнө көзөмөл жүргүзүп келет, анын бир багыты болуп жалпы окуу программасын иштеп чыгуу жана экстремисттик деп саналган диний окуунун жайылтылышына

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ

тоскоол болуу эсептелинет.

Жахаба күбөлөрү Коомдоштугу Токтогул районундагы белгисиз адамдар 2012-жылдын май айында өрттөп жиберип, толугу менен күйүп кеткен сыйынуу үйүн реконструкциялап алышты.

IV бөлүм. АКШ Өкмөтүнүн саясаты

АКШ Элчилигинин кызматкерлери мамлекет жана өкмөт тарабынан дин тутуу эркиндигине болгон укукка коркунуч туулган учурларда бийлик органдарынын кызматкерлери менен байланышып турушту. Ошондой эле алар диний азчылыктардын коомдоштуктарынын иштери боюнча соттук териштирүүлөргө, анын ичинде Ахмадия мусулман коомдоштугунун иши боюнча Жогорку сотто каралган процесске мониторинг жүргүзүштү. Элчиликтин кызматкерлери ДИМК, муфтияттын өкүлдөрү, диний уюмдардын лидерлери жана бейөкмөт уюмдар менен дин тутуу эркиндиги туурасындагы мыйзамдарга киргизилип жаткан өзгөртүүлөрдү, көз карандысыз уюмдардын мамлекеттик каттоодон өтүү мүмкүнчүлүктөрүн жана диний азчылыктардын укуктарын талкуулоо максатында такай жолугушууларды өткөрүп турушту.

Элчилик мусулман диний ишмерлерин жана коомдук ишмерлерди конфессиялар аралык диалогдун жана диний толеранттуулуктун маанилүү экендиги туурасындагы кепке тартып турду. Элчилик ошондой эле студенттер үчүн дин маселелери боюнча эл аралык диалогду өткөрүүгө жакшыраак катышуу мүмкүнчүлүгүн камсыздоо максатында региондордогу медреселерде англис тилин үйрөнүү программаларына демөөрчүлүк колдоо көрсөттү.

Элчилик дин тутуу эркиндигине болгон укукка, анын ичинде диний ынанымдарга байланышкан мыйзамдардын долбоорлорун иштеп чыгуу жаатындагы көйгөйлөргө мониторинг жүргүзүү менен алектенген укук коргоочу уюмдарга каржылык жактан колдоо көрсөтүүсүн улантууда. Бул бейөкмөт уюмдар маргиналдашкан диний коомдоштуктардын мүчөлөрүнө акысыз юридикалык жардам көрсөтүшкөн.